

פסקי דין ממו"ר הגאון רבי ברוך יצחק לוי זצ"ל

רב ור"מ "מקור חיים"

מייסד וראש בית הדין לממונות בירושלים

בנידון

"דולרים" סתם, לאיזה שער הכוונה

הנידון

ישיבת ח' קנתה ס"ת בסך של \$22.000. בחוזה הוזכר "דולרים", ולא כתוב שום שערים, ומביא המוכר הוכחות שהכוונה היתה לדולרים ירוקים, על סמך מה שהשלימו לו בתשלום הראשון שהיה \$10.000 לפי דולרים ירוקים. ואכן ראש הישיבה אומר שהמוכר בא למחרת התשלום ותבע להשלים לו לפי שער מכירה, כפי הבנתו שהכוונה היתה שיוכל לקנות דולרים, כי אז כמעט שלא היה הבדל בין שער של מכירה לשער של ירוקים. אמנם מנהל הישיבה לא הסכים אלא לשער יציג, אבל היות וראש הישיבה פסק מה שפסק, השלים עם הפסק הזה, אבל בחוזה השני הודגש בפירוש שער יציג, וממילא תובעת הישיבה מהמוכר את מה שנתנו לו יותר מהשער היציג, כי המנהל טעה בחשבון וחשב שצריכים לתת לו יותר גם לפי שער יציג.

המקורות להלכה

נראה, דמה שכתוב בחוזה "דולרים" אין הכוונה לדולרים ירוקים, כיון דלפי החוק אסורה עיסקה כזאת, ודאי ישיבת ח' לא היתה נכנסת בעיסקה נגד החוק, ויש לנו כלל גדול דיד בעל השטר על התחתונה, צ"צ קמו א ועיי' ברש"ס קסה צ במשנה ד"ה כתוב צו וכו' דיד בעל השטר על התחתונה והמוציא מחצירו עליו הראיה.

לכן הפסק של ראש הישיבה מקובל עלינו כי רצה לקיים בישיבה וארחות לדיקים תשמור, ועיי' צ"ח חו"מ סי' יב, אכן במקרה דנן אין כופין ע"ז, אבל כשראש הישיבה בעלמנו מרלונו הטוב פסק צוה שהכוונה לפי הבנתו שיוכל לקנות דולרים, לכן אמר לפי שער מכירה, לכן גם בחוזה השני על \$10.000 האחרונים, נוטים אנו לקבל את הכרעת ראש הישיבה שראוי לישיבה לקיים בעלמס וארחות לדיקים תשמור, ולשלם לפי שער המכירה שהיה אז. הגם שכתוב לפי שער יציג.

[ועיי' פס"ד ירושלים כרך ג עמ' מא].